

T 2009 - D. W. - Zwiasta terala

MEMORIAŁ

General Marii Wittek

Wypisów NIE ma!

++ lat | Ksiazka | VM

AK
KŁOSOWICZ Helena W-wa

ps. "MomiKe"

(1911 - 1988)

3510/WSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — KKOSOWICZ Helene

3510/WSK

I/1. Relacja vk. 13, s. 1-13

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora —

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III/1 – Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 – Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 – Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – inne... —

IV. Korespondencja —

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓

VI. Fotografie ✓ lasewo 1st — 1/1

I/1 Relacja

- Biogram oprac. przez M. Suleja i W. Misztala, 2002, mps, rkps, kopia, k. 4, s. 1-4
- Biogram oprac. przez S. Orlikowską, 2005, mps, rkps, kopia, k. 5, s. 5-9
- Biogram oprac. przez E. Zawacką i D. Kromp do II tomu, Stowiska kobiet odznaczonych VMY, 2005, mps, rkps, kopia, k. 4, s. 10-13

Helena KŁOSOWICZ

1911 - 1988

Urodziła się 15 marca 1911r. w Pohulance koło Pruszkowa jako córka Bolesława i Józefy z Krygierów – działaczy politycznych i społecznych w latach 1905-1945.

W 1914r. została wywieziona wraz z rodzicami do Rosji, gdzie przebywała do 1919r. W 1932r. ukończyła Gimnazjum Żeńskie Zofii Matyrkowej w Warszawie przy ul. Świętokrzyskiej 35. W 1935r. ukończyła trzyletni kurs grafiki stosowanej przy Muzeum Rzemiosł i Sztuki Stosowanej w Warszawie przy ul. Chmielnej. Pracę zawodową rozpoczęła w 1936r. w firmie Gąsecki i Synowie w dziale propagandy jako kierowniczka sekcji prasowej. W tym samym roku rozpoczęła również studia na Wydziale Dziennikarskim Akademii Nauk Politycznych.

Brała czynny udział w kampanii wrześniowej 1939r. jako komendantka punktów sanitarnych dla ludności cywilnej w Warszawie na Mokotowie. Była ranna i przebywała w Szpitalu Ujazdowskim.

W styczniu 1940r. złożyła przysięgę i pod ps. Monika pełniła służbę w ZWZ-AK jako łączniczka i kolporterka prasy podziemnej. Od wiosny 1942r. była w Batalionie „Łukasiński” w 1 kompanii „Troki” por. Tadeusza Majcherczyka ps. Zdan”, późniejszego dowódcy Batalionu „Chrobry I”. W jej mieszkaniu przy ul. Pańskiej 36 odbywały się odprawy dowództwa, szkolenia sanitarne, wojskowe, rozdział prasy podziemnej, czyszczenie broni. W listopadzie 1942r. ukończyła konspiracyjny kurs szkoły podchorążych w zorganizowanej w ramach IV Rejonu AK Szkole Podchorążych im. Lisa

Kuli. We wrześniu 1943r. w wyniku denuncjacji została aresztowana i osadzona w gmachu gestapo w Al. Szucha. W czasie przesłuchań była bita i poddawana torturom. Po bezowocnych przesłuchaniach 11 listopada 1943r. została przewieziona w bardzo ciężkim stanie na Pawiak. W dniu 21 grudnia 1943r. została odbita podczas transportu na miejsce straceń. Akcja ta została zorganizowana dla jednego z więźniów jadących w jej transporcie. Po uwolnieniu do lipca 1944r. działała w oddziale dywersyjnym na terenie Puszczy Kampinoskiej.

W 1944r. była mianowana na stopień podporucznika, a w 1945r. na stopień porucznika.

Pierwszego dnia Powstania straciła męża i trzyletniego synka, którzy zginęli od zabłąkanych kul w jednej z pierwszych potyczek.

W czasie Powstania Warszawskiego jako patrolowa sanitariuszka I kompanii szturmowej „Troki” brała udział w walkach na odcinkach: Pawiak, Gęsiówka, Bank Polski, „Rygiel”, tyły Szpitala Maltańskiego, Pasaż Simonsa.

Gdy w dniu 23 sierpnia 1944r. na reducie Pasażu Simonsa został ciężko ranny jej dowódca kpt. „Zdan” przy pomocy innych sanitariuszek przeniosła go do piwnicy szpitala polowego przy ul. Długiej 16. Na prośbę „Moniki” mjr „Sosna” zwolnił ją z dotychczas wykonywanych funkcji i wyraził zgodę na stałą opiekę nad rannym kpt. „Zdanem”. W dniu 27 sierpnia z płonącego szpitala przy ul. Długiej 16, przy pomocy ludności cywilnej, z sanitariuszką Janiną Kwiatkowską ps. Łukasz, przeniosły wszystkich rannych do szpitala polowego przy ul. Długiej 10, a następnie po czterech godzinach do szpitala przy ul. Długiej 7.

1 września 1944r., po wydaniu rozkazu wycofania się walczących z bronią w ręku ze Starówki do Śródmieścia „Monika” na własną prośbę, z zaledwie kilkoma sanitariuszkami – ochotniczkami pozostała na Starówce do opieki nad ciężko rannymi. W godzinach rannych 2 września, gdy do szpitala przy ul. Długiej 7 wdarli się Niemcy i własowcy, mordując rannych i podpalając szpital, „Monice” i „Dance” (Danucie Siemaszko) udało się uratować od masakry „Zdana” i kilku niedobitków powstańczych wynosząc ich na szpitalny dziedziniec. Z dziedzińca kolumna uformowana z personelu medycznego, sanitarnego i rannych szła do Pl. Zamkowego. Po drodze przy rogu Mariensztatu Niemcy postawili „Zdana”, „Monikę” i „Danke” pod ścianą z zamiarem rozstrzelania. Od śmierci uratował ich oficer w mundurze niemieckim, Austriak, dr Peter

Müller. „Zdana” kazał zanieść do zorganizowanego szpitala przy Seminarium OO. Karmelitów, a „Monice” i „Dance” polecił zająć się rannymi. Wkrótce potem „Monika” otrzymała od Niemców zezwolenie na utworzenie ekipy sanitarnej na mocy, którego poszła wraz z innymi na Starówkę, skąd przenieśli ok. 40 rannych i poparzonych do ww. szpitala.

W dniu 26 września 1944r. wywiozła do Włoch koło Warszawy kpt. „Zdana” i ppor. Józefa Kamińskiego ps. Jastrzębiec i umieściła ich u swojej ciotki p. Heleny Bukowińskiej przy ul. Globusowej. Po dwóch dniach wraz ze swoją starszą siostrą Danutą Jabłońską i „Danką” przewiozła ich furmanką do domu swoich rodziców do Pruszkowa. Rannymi zaopiekował się ojciec „Moniki”, dr Bolesław Kłosowicz.

Cała rodzina Heleny Kłosowicz pracowała w konspiracji.

Ojciec, lekarz przymusowo zatrudniony w obozie przejściowym w Pruszkowie jak mógł i kiedy mógł wyprowadzał warszawiaków poza bramę. Matka od 1940r. była jedną z najstarszych łączniczek AK na terenie 8 Rejonu Obwodu Warszawskiego Okręgu AK. Brat Zbigniew, przedwojenny oficer WP, był dowódcą kompanii saperów AK. Jemu Pruszków zawdzięczał rozminowanie elektrowni pruszkowskiej i dwóch mostów. Starsza siostra Danuta była sanitariuszką AK.

W dniu 15 sierpnia 1945r. Helena została aresztowana przez funkcjonariuszy UB i osadzona w więzieniu mokotowskim. Wyrokiem sądu z dnia 8 i 11 października skazano ją na 3 lata pozbawienia wolności. W dniu 22 listopada 1945r. została zwolniona z więzienia na mocy amnestii.

Po wyjściu z więzienia do 1947r. pracowała w Ministerstwie Ziem Odzyskanych, a od 15 kwietnia do 15 lipca 1947r. w Departamencie Kwaterunkowo-Budowlanym MON. Do 1952r. zmieniała szereg posad, z których była zwalniana ze względu na przynależność do AK. Od 1952r. do 1 października 1957r. pracowała w Instytucie Geologicznym w Warszawie przy ul. Rakowieckiej 4 na stanowisku starszego asystenta. Od 1 października 1957r. do 4 września 1964r. pracowała w sklepie nr 1 Regionalnego Biura Sprzedaży „Cepelia” w Warszawie jako kierownik stoiska.

Wyrokiem Sądu Wojewódzkiego dla m. st. Warszawy z dnia 11 czerwca 1966r. została skazana na 4 lata więzienia pod zarzutem spowodowania dużego (blisko 330 tys. zł) manka. Za dobre sprawowanie i nienaganną opinię z miejsca zamieszkania 11 grudnia 1968r. została przedterminowo zwolniona z odbywania kary.

Od 18 kwietnia 1957r. należała do ZBoWiD.

Helena Kłosowicz w konspiracji i w Powstaniu Warszawskim została odznaczona KSOWVM, KW i SKZzM. Nadanie KSOWVM zostało pozytywnie zweryfikowane w dniu 21 marca 1972r. przez Główną Komisję ds. Weryfikacji Odznaczeń.

W okresie powojennym została odznaczona: KP, MZiW, MzW oraz Odznaką Grunwaldzką.

Zmarła 16 grudnia 1988r.

Źródła:

A ZG ZKRPIBWP, ao. syg. W-33218.

BKiO KPRP, Wykaz Kapituły VM III RP s. 280, poz. 4672.

Ziółkowski B., Batalion Armii Krajowej „Łukasieński”, Warszawa 1998, s. 9, 12, 94, 185-192, 335-338, (fot.).

Opracowanie Stenistwy Orlikowskiej | pomyśle e-mailem 1950s
H. Kosińska

Helena Kłosowicz (1911-1988) ps. „Monika”, Komendantka punktów sanitarnych we wrześniu 1939r., sanitariuszka – łączniczka ZWZ-AK, podporucznik.

Helena Kłosowicz c. Bolesława i Heleny urodziła się 15.03.1911r. w Pruszkowie k/ Warszawy. Ojciec jej był felczerem, pracował w szpitalu kolejowym w Pruszkowie, leczył wielu chorych w Pruszkowie-Warszawie.

Helena Kłosowicz podała w swoim życiorysie, że we wrześniu 1939r. pełniła funkcję Komendantki Punktów Sanitarnych dla ludności cywilnej i wojskowej z punktem centralnym w fabryce Braci Gąseckich Warszawa ul. Belgijska 7. Ranna w dn. 19.09.39r. przebywała w Szpitalu Ujazdowskim do 26.09.39r., a matka była jedną z najstarszych łączniczek ZWZ-AK.

Do ZWZ przystąpiła w r. 1940r. W tym samym roku brat Zbigniew por. WP wstąpił do ZWZ, Obwód VII „Obroża” rej. 6 Helenów (teren Pruszkowa).

Po zorganizowaniu w r. 1942 Batalionu im. Waleriana Łukasińskiego została sanitariuszką – łączniczką I Komp. „Troki” pod d-twem kpt Tadeusza Majcherczyka ps. „Zdan” miała pseudonim „Monika”, m.in. pełniła funkcję pisarza.

W czerwcu 1942r. została skierowana do zorganizowanej w IV Rejonie AK Szkoły Podchorążych im. Lisa Kuli, którą ukończyła w listopadzie tego roku. Kurs kobiecy odbywał się w mieszkaniu Ireny Dąbkiewicz ps. „Małgorzata Wilga” przy ul. Pańskiej 37.

Dowódcą IV Rejonu AK Obwodu Śródmieście, w skład którego wchodził Bat. „Łukasiński”, był mjr Stanisław Steczkowski ps. „Zagończyk”, d-cą Batalionu kpt Olgierd Ostkiewicz-Rudnicki ps. „Sienkiewicz”.

Terenem działalności Batalionu był obszar Śródmieścia Warszawy. Działalność ta polegała na werbowaniu żołnierzy, utrzymywaniu łączności, szkoleniu bojowym i sanitarnym, ćwiczeniach w terenie, udziale w kolportażu i sabotażu. „Monika” uczestniczyła w zorganizowaniu I Kompanii „Troki”, brała udział w szkoleniu personelu sanitarnego. W jej mieszkaniu w Warszawie przy ul. Pańskiej 36 odbywały się odprawy dowództwa oraz szkolenie wojskowe.

Rejon Starego Miasta (ul. Długa, Miodowa, Plac Bankowy, Bielańska) był wyznaczony jako rejon działalności batalionu w czasie Powstania Warszawskiego w sierpniu 1944r.

W dniu 1 sierpnia 1944r. Helena Kłosowicz stawiała się na wyznaczonej kwaterze w Hotelu Polskim na ul. Długiej 29. Brała udział jako sanitariuszka w akcji „oczyszczającej” od Niemców na Placu Bankowym, ulicach Bielańskiej i Długiej,

uczestniczyła również w nieudanej akcji zdobycia więzienia na Pawiaku i obozu Gęsiówki.

3 sierpnia 1 komp. „Troki” pod dowództwem kpt „Zdana” przeszła na Wolę i uczestniczyła w walkach na ul. Żelaznej, Krochmalnej, Leszno. 9 sierpnia, po powrocie na Stare Miasto, trzecia kompania objęła tzw. redutę „Bank Polski” przy ul. Bielańskiej. Dla obrony powierzonej mu „reduty” kpt „Zdan” wysunął część swoich oddziałów na przedpola. Zajęto położony w głębi ul. Senatorskiej Pałac Mniszchów, zamieniony na Szpital Maltański oraz leżący vis a vis ul. Bielańskiej a w pobliżu ul. Senatorskiej teren wypalonych domów. Miejsce to nazwano „Ryglem”.

W nocy z 11 na 12 sierpnia „Zdan” zorganizował zbrojną pomoc dla załogi Szpitala Maltańskiego, która znalazła się w krytycznej sytuacji, ponieważ Niemcy wdarli się do gmachu. Nadejście odsieczy było dla nieprzyjaciela zaskoczeniem, co pozwoliło na szybką ewakuację rannych i załogi. Zdobyto też broń. W tej brawurowej akcji wzięło bezpośrednio udział 5 sanitariuszek – wśród nich Helena Kłosowicz – „Monika”. Po opatrzeniu rannych i pozyskaniu środków opatrunkowych sanitariuszki wycofały się wraz z bojownikami nie ponosząc żadnych strat.

14 sierpnia 1 kompania otrzymała wsparcie 3 kompanii „Wkra”, która obsadziła najbardziej zagrożony „Rygiel”. Obszar ten znajdował się pod ciągłym ostrzałem Niemców z ul. Senatorskiej, Wierzbowej i Pl. Teatralnego. O godz. 17-ej Niemcy zaatakowali. Zginęło 5 żołnierzy z 3 kompanii. Wielu było rannych. „Rygiel” jednak utrzymano. Zniesienie zabitych i rannych było bardzo niebezpieczne. O zmroku „Monika” podczołgała się i z trudem ściągnęła nieżyjącego już ppr „Żelskiego”. Następnej próby podjęła się sanitariuszka „Skiba”. Nie udało jej się. Ranna w szyję, ściągnięta z pobojowiska przez sanitariuszki „Monikę” i „Dudę” została odniesiona do szpitala na ul. Daniłowiczowską.

18 sierpnia poległ kpt „Edward” d-ca Batalionu „Chrobry”. Jego następcą mianowany został kpt mjr „Zdan” i objął obronę „Pasażu Simonsa”.

22 sierpnia w „Pasażu” odłamki pocisku ciężko raniły mjr „Zdana”. Dwie głębokie rany klatki piersiowej i barku oraz lewej nogi poniżej kolana okazały się ciężkie. „Monika” wraz z sanitariuszkami przeniosły go do szpitala na ul. Długiej 16. Helena Kłosowicz zwróciła się do D-cy odcinka kpt „Sosny” o zwolnienie jej z dotychczas pełnionych funkcji w I Kompanii i wyrażenie zgody na stałą opiekę nad kpt „Zdanem” – bohaterem Nr 1 Starego Miasta. Zgodę uzyskała.

Szpital przy Długiej 16 po silnym bombardowaniu w dn. 27 sierpnia stanął w płomieniach. W nocy sanitariuszki, (w tym H. Kłosowicz) przy pomocy ludności cywilnej przeniosły rannych do sąsiedniego szpitala – Długa 10, a gdy i ten się palił na ul. Długą 7. Wśród chorych był ciężko ranny mjr „Zdan” oraz podchorąży „Jastrzębiec” z 1-szej kompanii.

1 września Powstańcy opuścili Stare Miasto. Wycofali się do Śródmieścia kanałami. Nie wszystkim jednak dane było wydostać się z „piekła Starówki”. W szpitalach polowych leżało wielu ciężko rannych żołnierzy, których stan nie pozwalał na ewakuację kanałami. Helena Kłosowicz zameldowała się u kpt „Sosny” o wyrażenie zgody na pozostanie z rannymi. Kilkanaście sanitariuszek, setki rannych, niewielka ilość środków opatrunkowych i przerażającą pustką opuszczonych domów, ulic, barykad...

Monika Kłosowicz i „siostry” przystąpiły do „pracy” w szpitalu przy ul. Długiej 7 – tzn. nadania szpitalowi charakteru cywilnego. Zebrały od rannych powstańców hełmy, furazerki, opaski powstańcze, mundury i broń. Broń i amunicję zakopały w gruzach wypalonych piwnic, pozostałe rzeczy spaliły na dziedzińcu szpitala. Spisy rannych (niekompletne), dokumenty kompanii „Zdana” (szkice sytuacyjne itp.) „Monika” zawinęła w bandażę i umieściła na brzuchu pozorując opatrunek.

2 września weszli do Szpitala Niemcy. „Monikę” w lekarskim kitlu i rękawicach chirurgicznych wzięli za lekarza. Część rannych, mogących się podnieść, opuszczała szpital. Ciężko rannych Niemcy zabijali. „Monika z koleżanką ps. „Łukasz” pomogły ciężko rannemu d-cy wyjść ze szpitala. To był wysiłek prawie nadludzki. A potem nastąpiła gehenna wędrówki ciężko rannych i sanitariuszek do Placu Zamkowego. Z ok. 400 osób ocalała grupa kilkudziesięciu. Przed rozstrzelaniem tej grupy na Pl. Zamkowym uratował ją Austriak dr Peter Müller, który mjr „Zduna” i rannych pozwolił zanieść do szpitala w gmachu Seminarium OO Karmelitów.

Helena Kłosowicz wraz z sanitariuszką „Danką” otrzymały zezwolenie na utworzenie ekipy sanitarnej, która ponownie wróciła do gruzów szpitala na ul. Długiej 7 i uratowała jeszcze ok. 36 osób niedobitych lub poparzonych z ruin szpitala (m.in. pchr „Jastrzębca”, jednego z żołnierzy mjr „Zdana”). „Monika” pozorowała wobec Niemców, że jest lekarzem, a „Zdan” to jej mąż też lekarz.

Relacja por „Jastrzębca” ze szpitala oo Karmelitów: „Stan d-cy był bardzo ciężki ale cierpienia znosił spokojnie i mężnie. Bezsporną zasługę miała w tym „doktór” Monika. Ona była wszędzie – zawsze spokojna, pogodna. była najlepszą pielęgniarką,

1/1-8

duszą całego szpitala, pocieszycielką i powiernicą każdego z nas. A przy tym wszystkim umiała wszystkich trzymać na dystans i wspaniale grała swoją rolę, do tego stopnia, że ja sam uwierzyłem iż w życiu prywatnym jest lekarzem. Pamiętam jak „Monika” subtelnie i długo przygotowywał (kpt – wtedy już mjr) Zdana do pogodzenia się z koniecznością amputacji nogi. Wyrok taki wydał sprowadzony z pobliskiego szpitala św. Rocha chirurg dr Wiechno. Dziś trudno sobie wyobrazić ilu różnych starań dokonać musiała by operacja została przeprowadzona prawidłowo, nie na sali chirurgicznej, a w jednej z cel zakonnych na zwykłym stole – a przy tym nie zdemaskować się i dalej wspomagać chorych w skórze „chirurga”. Bardzo głęboko przeżywałem gdy mjr „Zdana” zabierano na operację, a następnie przyniesiono już po operacji, którą przeprowadził dr Wiechno w asyście drugiego młodego lekarza i „Moniki”, która trzymała stopę amputowanej nogi aż do końca. Z uwagi na brak środków znieczulających i usypiających amputacja była przeprowadzona dosłownie „na żywo”.

25 września 00 Karmelici dostali rozkaz ewakuacji Seminarium i szpitala. Monika przekonała dr Petera Müllera do zezwolenia na skorzystanie z samochodu ciężarowego dostarczającego żywność dla wojska i tym samochodem, wypełnionym rannymi, łącznie z 4 żołnierzami niemieckimi konwojowani przez 2 żołnierzy z flagą Czerwonego Krzyża, ranni zostali przewiezieni do szpitala w Tworkach k. W-wy.

Po pozostawieniu wszystkich rannych w szpitalu we Włochach „Monika” przewiozła „Zdana” i „Jastrzębca” do mieszkania swoich rodziców w Pruszkowie.

Po zakończonej wojnie w 1945r. Helena Kłosowicz ujawniła się. Zamieszkała w Pruszkowie ponieważ jej mieszkanie w W-wie zostało spalone. Przez 3 miesiące była aresztowana (więzienie mokotowskie). Pracowała w Warszawie jako dziennikarka w Turystycznej Agencji Prasowej w latach 1970-1978. Drukowała wspomnienia wojenne. W rodzinnym Pruszkowie prowadziła działalność opiekuńczą i kulturalną. Zmarła nagle 18.XII.1988r. Pochowana została w Warszawie na Cmentarzu Wolskim w grobie rodzinnym.

Wiadomo, że ojciec jej zatrudniony przymusowo jako lekarz w obozie przejściowym w Pruszkowie tzw. „Dulag” we wrześniu i październiku 1944r. pomógł wydostać się z obozu wielu warszawiakom. Brat Zbigniew, por. Wojska Polskiego Służby Stałej był d-cą kompanii saperów Armii Krajowej i jemu Pruszków zawdzięcza rozminowanie elektrowni pruszkowskiej. Starsza siostra Danuta z męża Jabłońska też działała w konspiracji. W 1968r. wyjechała wraz z mężem do Izraela.

Opracowała Stanisława Orlikowska zd. Kosmalska „Marysia” łączniczka dowództwa sztabu batalionu im. W. Łukasińskiego” przy udziale kolegów z batalionu.

KŁĄB Halina Maria zob. SZWARC Halina Maria

Biogram oprac. przez E.Zi D.K. do II tomu „Stoimke VII kobiet”
2. wydział prof. T. Friedel 22 VII 95 I/4-10

KŁOSOWICZ Helena (1911-1988), uczestniczka kampanii wrześniowej 1939, od 1940 łączniczka i kolporterka prasy ZWZ ps. „Monika”, od 1942 do końca Powstania w 1 kompanii „Troki” Batalionu „Łukasiński, w 1943 krótko więźniarka Pawiaka; po wojnie urzędniczka, więźniarka UB

Helena Kłosowicz urodziła się 15 III 1911 w Pohulance koło Pruszkowa w rodzinie działaczy polityczno-społecznych, lekarza Bolesława Kłosowicza i Józefy z d. Krygier. W 1914 została wywieziona wraz z rodzicami do Rosji, gdzie przebywała do 1919. W 1932 ukończyła Gimnazjum Żeńskie Zofii Matyrkowej w Warszawie, a następnie trzyletni kurs grafiki stosowanej przy Muzeum Rzemiosł i Sztuki Stosowanej w Warszawie. W 1936 podjęła studia na Wydziale Dziennikarskim Akademii Nauk Politycznych, równocześnie rozpoczynając pracę w firmie Gąsecki i Synowie w dziale propagandy jako kierowniczka sekcji prasowej.

We wrześniu 1939, biorąc czynny udział w obronie Warszawy jako Komendantka Punktów Sanitarnych dla ludności cywilnej na Mokotowie, została ranna i przebywała w Szpitalu Ujazdowskim.

Od stycznia 1940, zaprzysiężona w ZWZ jako „Monika”, pełniła funkcję łączniczki i kolporterki prasy podziemnej. Prawdopodobnie w tym czasie wyszła za mąż (nazwisko męża być może Czyżkowski) i w 1941 urodziła synka. Od wiosny 1942 miała przydział do Batalionu „Łukasiński” w 1 kompanii „Troki” por. T. Majcherczyka ps. Zdan”, późniejszego dowódcy Batalionu „Chrobry I”. W jej mieszkaniu przy ul. Pańskiej 36 odbywały się odprawy dowództwa, szkolenia sanitarne, wojskowe, rozdział prasy podziemnej, czyszczenie broni. W listopadzie 1942 ukończyła Szkołę Podchorążych AK im. Lisa Kuli. We wrześniu 1943 została aresztowana w wyniku denuncjacji i osadzona w gmachu gestapo w Al. Szucha. Po ciężkim przesłuchaniu połączonym z torturami, została w listopadzie 1943 w bardzo złym (3x) stanie, przewieziona na Pawiak. Dnia 21 XII 1943 została odbita podczas transportu na miejsce straceń (akcja ta została zorganizowana dla jednego z więźniów jadących w jej transporcie). Powróciła do pracy konspiracyjnej i do lipca 1944 działała w oddziale dywersyjnym na terenie Puszczy Kampinoskiej.

W czasie Powstania Warszawskiego jako patrolowa sanitariuszka 1 kompanii

1/4-11

data

V u ✓
1. ✓
V, ✓

data

V u ✓
V, ✓

U ✓

szturmowej „Troki” brała udział w walkach (zaraz pierwszego dnia Powstania zginął mąż i synek od zabłąkanych kul jednej z pierwszych potyczek). Uczestniczyła w walkach na odcinkach: Pawiak, Gęsiówka, Bank Polski, „Rygiel”, tyły Szpitala Maltańskiego, Pasaż Simonsa. Gdy 23 sierpnia 1944 na reducie Pasażu Simonsa został ciężko ranny jej dowódca kpt. „Zdan” przeniosła go przy pomocy innych sanitariuszek do piwnicy szpitala polowego przy ul. Długiej 16. Na własną prośbę została przydzielona do stałej opieki nad rannym kpt. „Zdanem”. W dniu 27 sierpnia przeniosły z sanitariuszką Janiną Kwiatkowską ps. „Łukasz”, przy pomocy ludności cywilnej, z płonącego szpitala przy ul. Długiej 16 wszystkich rannych do szpitala polowego przy ul. Długiej 10, a następnie już po kilku godzinach do szpitala przy ul. Długiej 7. Dnia 1 września 1944, po otrzymaniu rozkazu wycofania się walczących z bronią w rękę ze Starówki do Śródmieścia, „Monika” na własną prośbę, z zaledwie kilkoma sanitariuszkami-ochotniczkami pozostała na Starówce do opieki nad ciężko rannymi. W godzinach rannych 2 września, gdy do szpitala przy ul. Długiej 7 wdarli się Niemcy i własowcy, mordując rannych i podpalając szpital, „Monice” i „Dance” (Danucie Siemaszko) udało się uratować od masakry „Zdana” i kilku niedobitków powstańczych – zdołały wynieść ich na szpitalny dziedziniec. Z dziedzińca kolumna uformowana z personelu medycznego, sanitarnego i rannych szła do Pl. Zamkowego. Po drodze przy rogu Mariensztatu Niemcy postawili „Zdana”, „Monikę” i „Dankę” pod ścianą z zamiarem rozstrzelania. Od śmierci uratował ich niemiecki oficer, Austriak, dr Peter Müller. „Zdana” kazał zanieść do zorganizowanego szpitala przy Seminarium OO. Karmelitów, a „Monice” i „Dance” polecił zająć się rannymi. Wkrótce potem „Monika” otrzymała od Niemców zezwolenie na utworzenie ekipy sanitarnej. Na mocy tego zezwolenia poszła wraz z innymi na Starówkę, skąd przenieśli ok. 40 rannych i poparzonych do ww. szpitala. Dnia 26 IX 1944 „Monika” wywiozła do Włoch k. Warszawy kpt. „Zdana” i ppor. Józefa Kamińskiego „Jastrzębca”; umieściła ich u swojej ciotki, Heleny Bukowińskiej, przy ul. Globusowej, a następnie wraz ze swoją starszą siostrą Danutą zam. Jabłońska i „Danką” przewiozła ich furmanką do domu swoich rodziców do Pruszkowa, gdzie zaopiekował się nimi jej ojciec.

Por. Helena Kłosowicz została odznaczona (brak dokumentu odznaczenia) Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti Militari. Nadanie zostało zweryfikowane przez Główną Komisję ds. Weryfikacji Odznaczeń 21 III 1972 z nr. legitymacji DK-8789/W. Ponadto była odznaczona KW, SKZzM, Odznaką Grunwaldzką, KAK, Warszawskim Krzyżem Powstańczym (W dokumentacji odznaczeniowej „prezydenta” Sokolnickiego Kłosowicz Helena „Monika” figuruje jako major odznaczona Złotym Krzyżem VM z nr. 78188 nadanym

15 VIII 1988).

Po wojnie, dnia 15 VIII 1945 Helena, aresztowana przez funkcjonariuszy UB, została osadzona w więzieniu mokotowskim, wyrokiem sądu z 8 i 11 X 1945 skazana na 3 lata pozbawienia wolności; w listopadzie tr. zwolniona na mocy amnestii. Po wyjściu z więzienia do 1947 pracowała w Ministerstwie Ziem Odzyskanych, a od 15 kwietnia do 15 lipca 1947 w Departamencie Kwaterunkowo-Budowlanym MON. Do 1952 często zmieniała pracę, zwalniana ze względu na przynależność do AK. Od 1952 do 1 X 1957 pracowała w Instytucie Geologicznym w Warszawie przy ul. Rakowieckiej 4 na stanowisku starszego asystenta, następnie do września 1964 w sklepie nr 1 Regionalnego Biura Sprzedaży „Cepelia” w Warszawie jako kierownik stoiska. Wyrokiem Sądu Wojewódzkiego dla m. st. Warszawy z dnia 11 VI 1966 została skazana na 4 lata więzienia pod zarzutem spowodowania dużego (blisko 330 tys. zł) manka; za dobre sprawowanie i nienaganną opinię z miejsca zamieszkania 11 XII 1968 przedterminowo zwolniona z odbywania kary. W latach 1970-1978 pracowała jako dziennikarka w Turystycznej Agencji Prasowej w Warszawie. Działała społecznie w rodzinnym Pruszkowie. Od 1957 należała do ZBoWiD.

Helena Kłosowicz zmarła nagle 16 XII 1988, pochowana w grobie rodzinnym na cmentarzu Wolskim.

Ojciec Heleny, Bolesław Kłosowicz, działacz polityczny i społeczny, lekarz, po Powstaniu przymusowo zatrudniony w obozie przejściowym w Pruszkowie, pomagał wyprowadzać warszawiaków z obozu. Matka od 1940 była jedną z najstarszych łączniczek AK na terenie VIII Rejonu? Obwodu Warszawskiego Okręgu AK. Brat Zbigniew, oficer zawodowy WP, był dowódcą kompanii saperów AK, brał udział w rozminowaniu elektrowni pruszkowskiej i dwóch mostów. Starsza siostra Danuta zam. Jabłońska była sanitariuszką AK, w 1968 wyjechała z mężem do Izraela.

AKHK, ko. Kłosowicz H.; APAK, T. 3510/WSK (tamże opracowanie Orlikowskiej S.); A ZG ZKRPIBWP, ao. sygn. W-33218; BKiO KPRP, Wykaz Kapituły VM III RP s. 280, poz. 4672; SPP, Londyn TP. 1;

Bayer S., *Służba zdrowia Warszawy w walce z okupantem 1939-1945*, Warszawa 1985, s. 123; Gawrońska J., *Ostatnie dni Starówki*, *Życie Warszawy* z 5 IX 1981; **Kłosowicz H.**, *Mordowanie rannych*, WTK 1967, nr 2, s. 9; **taże**, *Reduta Banku Polskiego*, *Stolica* 1986, nr 31, s. 24; Kornacka A., *Przed i po upadku Starówki*, *Express Wieczorny – Kulisy* 1983, nr 152; *Nekrolog Heleny*

Kłosowicz, *Życie Warszawy* 1988, nr 296; Podlewski S., *Przemarsz przez piekło*, Warszawa 1971, s. 11, 193, 585; Wesołowski, *Order VM... i Kaw. VM PRL...* – brak wzmianki; Wiśniewska M., Sikorska M., *Szpital powstańczej Warszawy*, Warszawa 1991, s. 50; Zarębski J., *Kanał*, Stolica 1984, nr 32, s. 14 (tam błędna informacja, że poległa w Powstaniu); Ziółkowski B., *Batalion Armii Krajowej „Łukasiński”*, Warszawa 1998, s. 9, 12, 94, 185-192, 335-338, (fot.).

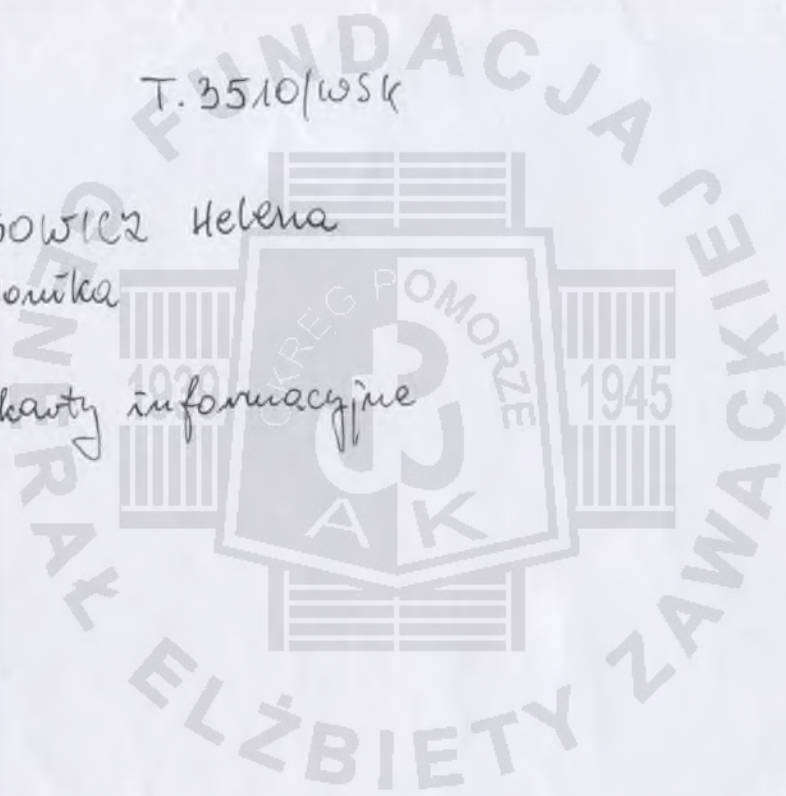

T. 3510/WSK

AK
W-wa

KŁOSOWICZ Helena
ps. «Monika»

✓ Narwińskie karty informacyjne

Kłosowicz Helena ✓
ps. "elżbietka"

Towarzystwo Miłośników Historii
KOMISJA HISTORII KOBIEC
W WALCIE O NIEPODLEGŁOŚĆ
Rynek Starego Miasta 29/31,
00-272 WARSZAWA
tel. 831-63-14

Kłosowicz Helena: mordowanie rannych.
"HTK", 1967r., nr 2, s. 9. C2/B

Helena H. podczas powstania była sanitarką w batalionie m. "Kurodego".
W dniach 18-23 VIII walczyła z bronią w rękach.

Od 23 VIII powróciła do służby sanitarnej w szpitalu powstańczym przy ul. Długiej 16. Poszła z rannymi po opuszczeniu starostki przez oddziały powstania.

Wspólnie z siostrą "Lukasz" i innymi po ucieczce ludności cywilnej zgromadziły one "Chrobry" w Ob. I-4. 1945

rannych w szpitalu przy ul. Długiej 7. W budynku mieszkała majdanerka z tamtamtym. 430 osób

Helena H. zgłosiła widoczne dokumenty i przedmioty, które mogłyby świadczyć, że wśród rannych przebywały powstańcy.

Wskazywało to SS-mom i rozpoznało mordowanie rannych

Helena H. udzieliła się wywieźć ze szpitala rannego swego dowódcę, Józefa i jego chorążym. Do pomocy jej i tym siostrze S. Siemąsko. Przez ul. Dłubickiego, w grupie 50 osób eskortowanych przez SS-momów dojechały z rannymi na Plac Łankowicki.

Tam - wskutek interwencji mian. lekarza - ułtiera SS-mom przeważnie ranni -

wamie. Sr. Wilhelmina opatyni wojchrowska
i karani ekstrawerfona go do szpitala
w C.O. Karmelitów.

Su. 4. IX. H. Kłosowicz wyszła z serwo-
lami na wystawie na strażę 4 grupy
samotniczki i samotniczek. Przywie-
siono szamantę 5 mężczyzn i 1 kobietę.

Su. 23. IX. szpital C.O. Karmelitów are-
turowano na ul. Ptoche 26. Szamantę
H. Kłosowicz przenieść samochodem
dorożką i kilka rannych do szpitala.
Włokowia ul. w tamt, szpitalu
a sama wyszła do rodziców w Pra-
żce.

22. X. 83

Uly

1) Dokumenty ZBOHOD tom XVIII s. 60.

V M V, Kartoteka Studia PP

2) Lista adnaryznych wars. Kresy
Pomocnicy - Stolica Nr 31 / 1897 /
29. VII. 84.

3) Komarka: Wypad na Czerniaków
Szpital u pańcy w lka. Ekspres
Wierzomy Kulisy Nr 162-79-20-21
21. VII. 83.

+88 KŁOSOWICZ Helena

ps "MONIKA"

lat 77 wr. 1911 r.

zm. 16 XII 1988 r.

Nelorelog. - życie Warszawy nr 296 (13962) Wyd. 2 z 21 XII 1988 r.

Towarzystwo Miłośników Historii
KOMISJA HISTORII Kobiet
W WALCE O NIEPODLEGŁOŚĆ
Rynek Starego Miasta 29/31
00-272 WARSZAWA
tel. 831-63-14

W dniu 16 grudnia 1988 r. zmarła nagle w wieku 77 lat nasza Kochana Siostra i Ciocia
S. + P.

HELENA KŁOSOWICZ
„Monika”

major AK, uczestnik Powstania Warszawskiego
na Starówce - Bat. Łukasiński, szobek ZBoWiD,
kombatant, odznaczona Złotym i Srebrnym Krzy-
żem Virtuti Militari, Krzyżem AK i Warszaw-
skim Krzyżem Powstańcym oraz innymi odzna-
czeniami.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się w dniu 21 gru-
dnia (środa) 1988 r. o godz. 13 w kościele św.
Grzegorza na cmentarzu Wolskim, po którym na-
stąpi odprowadzenie Zmarłej do grobu rodzinnego. Z tym zawiadamiała pościeleni w smutku
21 XII 88
siostra, brat, bratanek i rodzina

- 1) Obw. wyl. b. Łukasiński
- 2) Obw. wyl. b. Granicznego
- 3) pgr. Kuba b. graniczne
- 4) Obw. wyl. b. ...

30 XII 88

~~744~~ KŁOSOWICZ Helena

"MONIKA"

Karłowicki Jerzy: Kanał „STOLICA” nr 32 (1898)
z 5 VIII 1984 r., s. 14.

AK

~~grafika 1944 Włoda~~

OK

Podczas Powstania Warszawskiego 1944 r.
zginęła pod gruzami na Starówce ^{z Sądni + opowiadanie} w ¹⁹⁴⁴ kompanii batalionu „Łukaszyńskiego” Helena
Kłosowicz „Monika”.

Towarzystwo Miłośników Historii
KOMISJA HISTORII KOBIEC
W WALCE O NIEPODLEGŁOŚĆ
Rynek Starego Miasta 29/31
00-272 WARSZAWA
tel. 831 469 114

(Wg. 400 10 10 10
waga poprawki
OK)

OKR. W-wa, obw. rej. I

badu Łukaszyński
kom. I

13 VIII 1984 r.

✓
KŁOSOWICZ Helena
"Monika"

AK

Towarzystwo Miłośników Historii
KOMISJA HISTORII KOBIET
W WALCE O NIEPODLEGŁOŚĆ
Rynek Starego Miasta 29/31
00-272 WARSZAWA
tel. 831-63-14

aktowi przyrodni. Ostatnio w Warszawie w sierpniu
1944 r. nr. 1980. P. 11. 494, 496, 500, 502, 521 k/3

Zdaniem lekarzy Chrobry 1" Sanitariuska
szpitala polowego przy ul. Długiej 7. 2 IX. 44 r.
Antena z ramieniem. W. 25. 8. 80
1) Obr. I rej. Baw. Lukaszewski
2) Obr. I. 1 Górczawa, 29 r. Kuba

Towarzystwo Miłośników Historii
KOMISJA HISTORII KOBIET
W WALCE O NIEPODLEGŁOŚĆ
Rynek Starego Miasta 29/31
00-272 WARSZAWA
tel. 831-63-14

AK

"Mowa" Wiosna 1980 r. o. Holecu

1) Inf. z rel. Stanisławy Wieteska T. rel. 20.VIII.80.

Sanitariuszka 1. Komp. "Furki" baon in. sz. =
Razim, Riego AK na Stawie. Jk 21.80

2) Bayer Stanisław "Sierbie edroia" W-wy w walce z cew-
panem, 1939-1945" H-ma, MON 1987. S. 123

Zgr. Radosław, baon Łukomski

Stosowicz Helena
"Lustika"

Towarzystwo Miłośników Historii
KOMISJA HISTORII Kobiet
W WALCE O NIEPODLEGŁOŚĆ
Rynek Starego Miasta 29/31
00-272 WARSZAWA
tel. 831-63-14

Źródło: T-XVIII str. 60 i 74

Oskarżona I rej. Baron Lubowicki
i n. n. s. b. Czarnieckiego Kuba
s. a. Chrobry I Hennawa
Wielki Kł. I

MONIKA KTOSOWICZ

Towarzystwo Miłośników Historii
KOMISJA HISTORII KOBIEC
W WALCE O NIEPODLEGŁOŚĆ
Rynek Starego Miasta 29/1977
00-272 WARSZAWA
tel. 831-63-14

AK
WSK

patrolowa

vide Dziennik z książki "Lotnietrze Staroból" Lucjana Fajora
wyd. "Iskry" 1957

2) z ref. doc dr Leon. Jesionowski "Kobiety w Starobole Ldrowia podczas Powstania warsz. "SIH ... " Podczas ewakuacji rannych do 540 dniessia wyróżniły się sanitariuszkami i m. im. wyś. wogu.

St Podlenski. Przewnik przez pięćo. PAX 1971 S. 11, 193, 585

KTOSOWICZ Monika Helena, Tłumaczka
k/p; patrolowa patrolu sanit., adiutant kpt. Zdana. Biore udział we wszystkich czynach bojowych. M.P. d-twa zgrup. w hotelu Polakim przy ul. Długiej 25 i obrona Banku Polak. Baon Żukarskiego.

✓
KŁOSOWICZ Helena Monika
"MONIKA"

Towarzystwo Miłośników Historii
KOMISJA HISTORII KOBIET AK
W WALCE O NIEPODLEGŁOŚĆ
Rynek Starego Miasta 29/31
00-272 WARSZAWA
tel. 831-62-34

Kłosowicz Helena Monika: Reduta Banku Polskiego.
"STOLICA" nr 31 (2002) z 3 VIII 1986 r., s. 24.

Autorka 25/25 artykułów Helena Monika Kłosowicz
"Monika" podczas Powstania Warszawskiego 1944 r.
brała udział w 1 komp. szturmowej bat. im. W. Łukasz-
sińskiego Armii Krajowej pełniąc podróbną funkcję sa-
nitarską, łączniczkę i sekretarki. Doświadczeń tej
kompanii był Jacek Majcherek "Łódź". 18 sierpnia po-
legł kpt. "Edward", na jego miejsce został mianowany kpt. "Łódź"
Reduta Banku objął obywat. Piotr z bat. im. W. Łukaszsińskiego.
1) obw. W. - Wa obw. I. r. 3

8 VIII 1986

Monika dr.

AK
Towarzystwo Miłośników Historii
KOMISJA HISTORII KOBIEC
W WALCE O NIEPODLEGŁOŚĆ
Rynek Starego Miasta 29/31
00-272 WARSZAWA
tel. 831-63-14

Gawrońska Janina: Ostatnie dni Starówki. „Życie
Warszawy” 1981r. 5/IV - m. 203 < 11819 >. W

W końcu sierpnia powstańcy wycofują się kawa-
łem ze Starówki na Śródmieście, będąc dalej
walczyć. Na ul. Długiej 20, 10, 16 i 4 - zostaje szpital
powstańcy z ciężko rannymi powstańcami, zostaje
z nimi nie które słabsze sanitariusze. 4 IX 1944 r. Wkr-
oczą na Starówkę Niemcy podpalają szpitala,
1. Okr. W-wa, obw. I, ul. Długiej, budynek
2. Okr. W-wa, sept. powst. Długiej

rannych morduje wystraszając z pistoletu każdego
ranego, nie obliczając go w powiernicach. Sanitar-
iuszki i ludzie cywilni wyprzedzają. Monika
stara się ratować ciężko ranego w nogi mjr. Zdane
włożyć go. Ulokaje się im w miejscu w tłum cywi-
łów podanych przez Niemców przez pl. Gankowsy, gdzie
Niemcy okradają ludzi z pierścionów, bransoletek
kolczyków --, pośpiesznie i brutalnie. Potem ~~szpital~~
dowierają do Szpitala O.O. Karmeliton. gdzie oddzielono
zdrowych od chorych. Monika przedstawia się Niemcom
jako lekarz i dostaje tam z mjr. Zdaneim

ELŻBIETY
5 IV 1981

Ktosowicz Helena
p. "Maika"

Towarzystwo Miłośników Historii
KOMISJA HISTORII KOBIET
W WALCE O NIEPODLEGŁOŚĆ
Rynek Starego Miasta 29/31
00-272 WARSZAWA
tel. 831-63-14

Kornacka Anna: Przed i po upadku Starówki, (Szpital w parze
Wilka & S), "Express Wieczorny - Kurier" 152, (1915) 5/6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

O „Golgocie” wpr. „Edana” i jego „Teornick” w szpitalu polowym
nr. 3 przy ul. Długiej 7 - o dokonaniu tam masakry przez Niemców
dnia 2 września 1944 roku przez do redakcji p. Helene Ktosowicz
„Maika”, która przeżyła to piekło, ratując ze sobą koleżankę
Kę „Dankę” (Sienkowską), ciężko rannego w pierś i nogę jed-
nego z bohaterów Starówki „Edana” wpr. Tadeusza Majchlerczyka
dowódcą 1 kompanii szturmowej batalionu „Kukasiński”, por-
ucznikiem dowódcę batalionu „Chwałczyński”. Potem opowiada
o autorce, astylny i te przycię - 1 „ze szpitala, wyszło, wysze
1) Obw - rej - Bach - Lukasiński - Spt. Kuba -
2) „ - rej - „ Chwałczyński II

Wto około 300 osób, ledwo się trzymali na nogach, ostatkiem
30-dniowej walki kowrze na pierwszej linii frontu (na
Stawice innej nie było), wycieńceni, niedośpani... a teraz
ogarnięci rozpaczą. Kłosoński i „Danie” chcieli tylko wrócić
na „Idanę” - wspomnianego człowieka w noc i to z własnym
bólom rany. Niektórzy porwaniem szukawali ich, kłó, dokoła jak
Przed Jakiem, czotkiem karali upaść, modlił się, „Idanę in luty”,
szli boso po bruku, sekła... Zostałoby z tyłu, jakiś „Zotak”,
chciał ~~z~~ „Idanę” - „Mouka” pokupitą go z tym samym kryzys-
kom. Na pl. Zamkowym zatamata się woda na odtamku gniezi.
jakiś starszy wermachtowiec podszedł i podsunął namiotek z pi-
kietym piżmam, wódka albo bimber. Wyfilił z „Mouka”, „Idanę” i „Danke”.
Powlekli się dalej. Na Marien stała kolejna selekta - ich 3-ka
„pod Jakiem” - nadbrzoł jakiś oficer „Nicht schliessen!” - był to
Dr. Peter Müller, uratował i zniemował do Szpitala w Seminarium
Duchownym w Karmelitar - Polacy serdecznie pomóc...
„Mouka” jeszcze wzięta o udato się umalować z partyzanów.
14 VIII 1943

5.

VM

"Monika" KŁOSOWICZ Helena
Źr. Archiwum ZBOWiD

H. Martin - VIII. 2008r.

VM

PKK
17/14

NTOSOWICZ Helena z d. CRYZOWSKA "MOMKI"
Zawodowa przysiężniczka

Próby i waznima władze wyjtkowo zdecydowały oproszeniu
kandydatami Zdzisława Stojanowskiego i in. i in. i in. i in. i in.
było również. z osobami nie związanymi z Długą
Winnici przysiężnicy i in. z osobami nie związanymi z Długą
i in. i in.

[potem chyba wchodziła na terenach - 2 2 ?]

Zob. 111 Wskazówek, 111 Siłkowskie, "Syrtales" ... s. 50

i

UM?

AK
Warszawa

Kłosowicz Helena

- łączniczka i żołnierz Starówki AK.

Po wojnie autorka projektu pomnika "Gloria Victis" postawionego na cmentarzu wojskowym na Powązkach

Kopia u E.A. K

Źródło: S. Mazurkiewicz, "Jan Mazurkiewicz -
- Radosław - Sęp - Zagłoba", s. 373, 374

K.Wojt., 2001.

Włocławek
Kł
Płocznica Helme
Bat. Łukaszewskiego
zmarła 16 XII 1982 przechowane we Łodzi

AK
Pawła

206 Batalion Łukaszewskiego
1030 wojd. 1945
informacja od Bolesły - pi. 1945 S 94
tenka WSK? Pano?

27 2002

FUNDACJA

VM? Eokolnicki?

PK
LWA

syn Rtosowicz Helene po kromke
ur 15 VII 1988v
figurowie jako odmiance VM w galerii wytkani
odwieszonymi przypadek przez B Karamorok
(protestantki prazindri 29.5.2.11K)
nr 78/88 jakoby Koryz 21oty (kiana 10)
pochoraz 10 2007 9 Kincynska

§2 VI 2007

ELŻBIETY ZAWACKIEJ

"d"

VM

AK
H-102

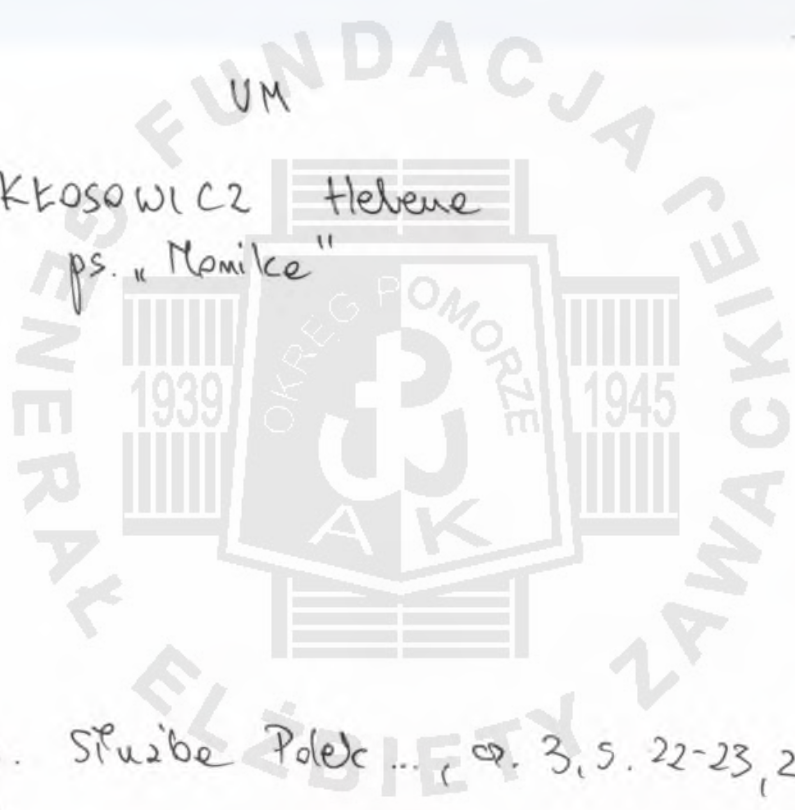
KŁOSOWICZ Helena
"Moniko"

H. Ziolkowski Benedykt - "Batalion AK"
"Lukaszynki" - H-102 1998, s. 84-95.

Zob. "Słynne Poleki ..." t. 6, s. 148-149, Bibliot. E.2.
Yop. X. 2000.

i

UM
Krosowicz Helene
ps. "Mamika"

Zob. Służba Polec ... , str. 3, 5, 22-23, 26
Jb. 104

i

UM

AK
W-w-e

KŁOSOWICZ Helene

- H. Kosińska
dona
pamięć o mi

Zob. Koresp. E2 2 H. Kosińska III 2005
[w. 186/05, B 181]

D. K. III 05

UM

ZWZ-AK
12-00

KŁOSOWICZ Helena

ps. „Ciomka” - ppor.

wradz. 15.03.1911 r. dziełnikowska bratowa
uczestniczyła w kampanii wrześniowej 1939. Od wiosny
1942 r. w Batalionie HK im. „Piłsudski”.

Odbiorczyca Srebrnego Orderu Ojczyzny
I klasy, Srebrnego Krzyża, Srebrnego
Krzyża Zasługi o klasie: kawaler 1988 r.

Zob. 13. Żołtowski, Batalion HK im. Piłsudskiego
„Siński” str. 94, 12-00, 1998 r. Inst. Historii
PWN.

4200/99

VM

4672 4672

Kłosewicz Helena
okr 42ca Baon Cwrbm I n Momki
HW 1978/52

i

++

KW, UM

AK
W-wa

Kłosowicz Helena

ps. "Monika"

W Powst. Warszawskim walczyła
w batalionie "Lukasiewskiego"
Zmarła 16. 12. 1988; pochowana
w W-wie na Woli; odszczepione
Kryżem Walecznych i Nimitzi
Militari V kl.

zob. J: K: 756/1856, Bolesła Kryptyna
1982, VII'01, s. 5; poza Domem,

T. 3510 / WSK

AK
IV-IV2

Ppor. KŁOSOWICZ Helena
ps. „Morika”

VI. Fotografie

1. Zdjęcie legitym. (b.d.), Ksero - szt. 1

pryśł. H. Koziołowa, 2005 r.

Z. Świt, 2012 r.

53. Ppor. Helena Kloso-wicz, ps. „Monika”

Przyjęła H. Kloso-wicz e-mellem 18 VII 51

p. 658/07 B/81

T. 3510 / WSK

AK
W-we

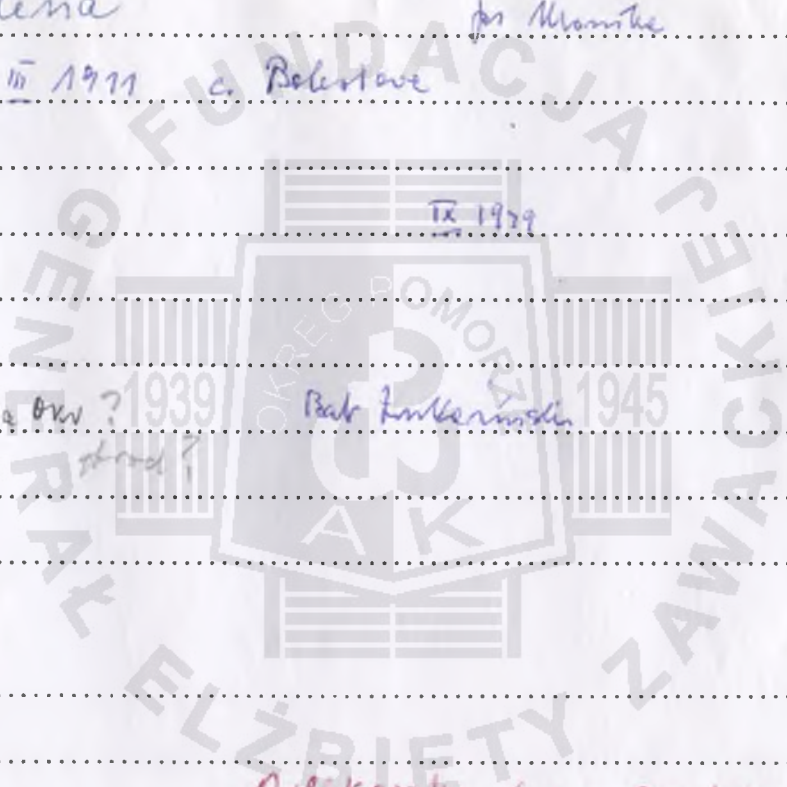
53. Ppor. Helena Kloso-wicz, ps. „Monika”

4672

J 3510/usk

Saly 72

- 1. N Riosowicz
- 2. I., ps. Helena ps. Monika
- 3. ur. 15 III 1911 c. Bobrowe
- 4. st. _____
- 5. Org. PK IX 1939
- 6. przydz. Wzrost 1939 Prac. Lankariskin 1945 Samit
- 7. funkcje _____
Orlikowska (antówka Bron Lankariskin), Roznowe
- 8. nr _____
- 9. źr. _____ Prot 26 ? dek 27 Saly dek 8/89/46 Wykaz 21 - III 72

KROSOWICZ Helena

